

Sygn. akt VII U 3096/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Zbigniew Szczuka
Protokolant:	apl. adw. Barbara Figas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 maja 2015 r. w Warszawie

sprawy W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 12 września 2013 roku znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje W. S. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 sierpnia 2013 r. na stałe.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony W. S. w dniu 23 października 2013 r. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział II w W., odwołanie od orzeczenia Komisji Lekarskiej ww. organu rentowego z dnia 10 września 2013 r., nr: (...) wskazujące jedynie na częściową, nie zaś całkowitą niezdolność ubezpieczonego do pracy i stanowiąc podstawę wydania decyzji ww. organu rentowego dnia 12 września 2013 r. znak: (...) wnosząc o zmianę ww. orzeczenia na trwałą i ustalenie całkowitą niezdolność do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że w opinii lekarzy specjalistów pod opieką których znajduje się od wielu lat, jest całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej oraz wymaga stałej opieki osób drugich w załatwieniu ważnych życiowych spraw (sprawy urzędowe, wizyty lekarski, itp.) (k. 2 a.s).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział II w W. w odpowiedzi na odwołanie, złożone w tutejszym Sądzie Okręgowym w dniu 13 listopada 2013 roku, wniósł o odrzucenie odwołania na podstawie art. 199 §1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 477⁹ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy zwrócił uwagę na fakt, że w dniu 10 września 2013 r. komisja lekarska ZUS wydała orzeczenie, którym uznała, że badany jest trwale, częściowo niezdolny do pracy. W oparciu o powyższe orzeczenie oraz przepisy Ustawy z emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 12 września 2013 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, informując jednocześnie, że świadczenie przysługuje na stałe. Organ rentowy wskazał również, że zgodnie z art. 83 ust. 2 w/w Ustawy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. Wg. organu rentowego mający tu zastosowanie art. 477⁹ §1 k.p.c. stanowi, że odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu który wydał decyzję, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. Wobec powyższego, zdaniem organu rentowego winien znaleźć tu zastosowanie art. 199 §1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd odrzuci pozew (odwołanie), jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna (k. 5-6 a.s).

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy Warszawa – Praga

w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

Komisja lekarska ZUS (nr (...)) w dniu 10 września 2013 r. wydała orzeczenie, uznając, że odwołujący W. S., urodzony w dniu (...) jest trwale częściowo niezdolny do pracy oraz, że odwołujący nie jest całkowicie niezdolny do pracy (dokumentacja akt rentowych)

Decyzją ZUS z dnia 12 września 2013 r. o ponownym ustaleniu renty, organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do renty od dnia 1 września 2013 r. w wysokości 1075,32 zł oraz poinformował w uzasadnieniu ww. decyzji, iż renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy przysługuje na stałe (a.r)

Sąd Okręgowy po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 listopada 2013 r. w W. dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: neurochirurga, neurologa i kardiologa celem ustalenia czy odwołujący utracił zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, czy jest niezdolność częściowa lub całkowita, jeżeli tak to na jaki okres, ze szczególnym wskazaniem jaka jest data początkowa tej niezdolności (k. 10 a.s).

W opinii z dnia 11 lutego 2014 r. biegły neurolog stwierdził, że u odwołującego się od 2005 r. istnieją objawy organicznego uszkodzenia mózgu tj. po przebytych w styczniu 2005 r. wylewie podopajęczynówkowym z powodu pęknięcia tętniaka tętnicy środkowej mózgu lewej (leczony operacyjnie) istniał niedowład połowiczny prawostronny oraz zaburzenia mowy typu afazji ruchowej. Na powyższy stan nałożyły się objawy związane z przebytych zawałem mięśnia sercowego w marcu 2012 r. U odwołującego się istnieje encefalopatia naczyniopochodna wyrażona niedowładem połowicznym spastyczny prawostronny z niedoczulicą tożstronną, zaburzeniami mowy typu afazji ruchowej, objawy zespołu psychoorganicznego ośpieniowego oraz zaburzenia równowagi. W opinii biegłego odwołujący się jest trwale całkowicie niezdolny do pracy od dnia badania w Sądzie, które wskazuje na cechy nawet bezradności psychofizycznej (k. 19 a.s)

W opinii z dnia 24 lutego 2014 r. biegły kardiolog stwierdził, że odwołujący się przybył w marcu 2012 r. zawał, wykonywano u niego operacje zaklipsowania tętniaków mózgu (lata 2004/2005), był wielokrotnie rehabilitowany sanatoryjnie. Wykonywane w latach poprzednich wyniki badań odwołującego się dowodzą niewielkiego stopnia pozawałowego uszkodzenia mięśnia serca. U odwołującego się biegły stwierdził zaburzenia mowy, zmniejszona sprawność kończyn po stronie prawej, prawidłowe ciśnienie tętnicze, zmniejszoną dźwięczność tonów serca oraz nie zaobserwował cech niewydolności serca. Z przyczyn kardiologicznych biegły stwierdził, że odwołujący się jest częściowo niezdolny do pracy od dnia zawału serca w marcu 2012 r. okresowo do końca 2015 r. (k. 23 a.s).

W opinii biegłego neurochirurga, sporządzonej na podstawie dokonanego w dniu 29 kwietnia 2014 r. badania sądowo-lekarskiego (opinia na zlecenie Sądu Okręgowego w Lublinie VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w ramach pomocy sądowej) odwołujący się jest całkowicie trwale niezdolny do pracy. Biegła stwierdziła brak istotnej poprawy stanu odwołującego się od badania przez orzecznika ZUS z dnia 25 sierpnia 2011 r. która sprowadzałaby orzeczenie częściowej niezdolności do pracy z dnia 29 kwietnia 2014 r. Nadal utrzymują się zaburzenia mowy i niedowład spastyczny prawych kończyn bardziej nasilony w kończynie górnej z upośledzeniem jej funkcji manualnych.

W opinii biegłej, uszkodzenie mózgu widoczne w badaniu KT wykonanym kilka lat po zachorowaniu oraz wynikający z tego stan neuralgiczny należy uznać za trwałe. Jednocześnie, prowadzone w ostatnich latach leczenie rehabilitacyjne nie przyczyniło się do ustąpienia niedowładu prawostronnego (k. 42 a.s).

Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 19 sierpnia 2014 r. poinformował, że nie wnosi uwag do opinii biegłego sądowego kardiologa, natomiast nie podzielił stanowiska wyrażonego w opiniach biegłych sądowych: neurologa i neurochirurga oraz wniósł o powołanie innego.

Sąd Okręgowy po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 września 2013 r. w W. dopuścił dowód z opinii innych biegłych sądowych: neurologa oraz neurochirurga, celem ustalenia czy odwołujący się jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, oraz na czym polegała ewentualna zmiana (poprawa lub pogorszenie) stanu zdrowia.

W opinii z dnia 23 października 2014 r. biegły neurolog stwierdził, że aktualnie odwołujący się nie nadaje się do jakiegokolwiek pracy. W ocenie biegłego na przestrzeni lat poprawił się jego stan neurologiczny ale wystąpiło w 2012 r. nowe schorzenie – zawał mięśnia serca, nadal jest niedowład spastyczny prawostronny z zaburzeniami mieszanymi mowy i nadal choruje na padaczkę. W konkluzji swej opinii biegły zgodził się z poprzednimi biegłymi (neurologiem i neurochirurgiem) oraz stwierdził, że odwołujący się jest nadal całkowicie niezdolny do pracy na trwałe, po sierpniu 2014 r. (

W opinii z dnia 9 lutego 2015 r. (opinia na zlecenie Sądu Okręgowego w Lublinie VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w ramach pomocy sądowej) biegły neurochirurg stwierdził, że odwołujący się jest trwale częściowo niezdolny do pracy. W ocenie biegłego przebieg leczenia operacyjnego, wyniki badań kontrolnych oraz dokumentacji zawarta w aktach sprawy są potwierdzeniem dla zgłaszanych dolegliwości (niewielkiego niedowładu spastycznego prawostronnego z lekkim drżeniem zamiarowym prawej ręki ograniczającym precyzyjne ruchy palców prawej ręki. Natomiast leczenie neurochirurgiczne jest zakończone, tętniaki są wyłączone z krążenia.(k. 103 a.s)

Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 23 marca 2015 r. poinformował, że nie wnosi uwag do opinii biegłego sądowego neurochirurga (opinia z dnia 9 lutego 2015 r.), natomiast nie podzielił stanowiska wyrażonego w opiniach biegłych neurologa (opinia z dnia 23 października 2014 r.) oraz wniósł o powołanie innego.

Na rozprawie w dniu 12 maja 2015 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o dopuszczenie opinii biegłego neurologa, którego to wniosku Sąd Okręgowy postanowił nie uwzględnić uznając, iż dotychczasowe opinie są wystarczające.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych, aktach rentowych odwołującego się, a także w oparciu o opinie biegłych sądowych, w tym przede wszystkim opinie dwóch biegłych sądowych z dziedziny neurologii, bowiem naczelnne dysfunkcje organizmu ubezpieczonego znajdowały się w zakresie jego dziedziny specjalizacyjnej. Autentyczność zgromadzonych dokumentów i ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła zastrzeżeń Sądu.

Sąd Okręgowy podzielił opinie biegłych lekarzy neurologów (W. Z., dr. B. Z.), gdyż zostały wydane w oparciu o bezpośrednie badanie, są wyczerpujące i sporządzone w sposób jasny i logiczny. Ww. biegli - w sporządzonych opiniach – stwierdzili w istocie, iż aktualny stan zdrowa odwołującego uniemożliwia mu wykonywanie jakiegokolwiek pracy, a nawet występują u niego cechy bezradności psychofizycznej. Sąd Okręgowy podzielił również opinie biegłej neurochirurg dr. A. M., potwierdzającą powyższe stanowisko.

W zakresie oddalenia wniosku organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego neurologa, Sąd doszedł do przekonania, iż wniosek organu rentowego o dopuszczenie innego biegłego tego samej specjalności jest niezasadny. W sprawie stanu neurologicznego odwołującego się, wypowiedziało się dwóch specjalistów, biegłych sądowych, których wnioski były tożsame, tj. którzy w sposób wyraźny stwierdzili występowanie niezdolności do pracy

u ubezpieczonego. W ocenie Sądu wnioszek ZUS zmierzał jedynie do przedłużenia postępowania w niniejszej sprawie i jako taki podlegał oddaleniu.

Sąd Okręgowy uznał zgromadzony w sprawie materiał dowodowy za wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie Pana W. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia z dnia 12 września 2013 r., znak: (...), jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań niniejszej sprawy Sąd Okręgowy wskazuje, iż elementem spornym niniejszego postępowania było jednoznaczne określenie stanu zdrowia odwołującego i ustalenie, czy przysługuje mu prawo do świadczenia rentowego z tytułu całkowitej czy częściowej niezdolności do pracy.

W tym względzie zdaniem Sądu uzasadnione jest odwołanie się do słusznej tezy wyrażonej w orzecznictwie, według której „postępowanie sądowe w sprawach dotyczących ubezpieczenia rentowego wszczynane jest w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ma więc ono charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie owej legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego oraz prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Mówiąc inaczej - o zasadności przyznania lub odmowy przyznania świadczenia decydują okoliczności istniejące w chwili ustalania do niego prawa. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Biegli sądowi nie zastępują lekarza orzecznika ZUS. Zgodnie z posiadaną wiedzą specjalistyczną poddają ocenie merytorycznej trafność wydanego przez niego orzeczenia o zdolności wnioskodawcy do pracy lub jej braku” (tak: wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 20 maja 2004 roku, II UK 395/03, OSNAPiUS rok 2005, Nr 3, poz. 43.).

W myśl art. 12 ust. 2 i 3 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Ww. Ustawa w art. 13 ust. 1 wskazuje kryteria orzecznicze przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy. Są nimi:

1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;

2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Sąd Okręgowy podziela tezę wyrażoną w orzecznictwie, według której przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności oraz rokowania co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03, OSNAPiUS rok 2004, Nr 19, poz. 340.). Podobnie, zdaniem Sądu Najwyższego o wystąpieniu niezdolności do pracy nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, lecz w istocie decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i

okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (wyrok SN z dnia 13 października 2009 r., II UK 106/09).

W niniejszej sprawie, mając na uwadze ocenę medyczną nie ulega wątpliwości, iż odwołujący się W. S. cierpi na schorzenia układu ruchu w postaci niedowładu kończyn z zaburzeniami mowy, które są efektem wielu przybitych, poważnych chorób: wylew, zawał mięśnia sercowego, przebity co istotne w czasie gdy odwołujący się posiadał orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy. Nadto, odwołujący się choruje na padaczkę. W ocenie Sądu, stan zdrowia odwołującego się (problemy z chodzeniem, mową, liczeniem, pisanem, zaburzenia pamięci) powodują, że jest on całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej. Odnosząc się natomiast do kwestii poprawy stanu zdrowia i rehabilitacji, Sąd ustalił, że odwołujący się był wielokrotnie poddany leczeniu rehabilitacyjnemu w oddziałach rehabilitacji neurologicznej i leczeniu sanatoryjnemu bez jednakże bez efektów w postaci trwałej poprawy stanu zdrowia. Powyższe uzasadnia zdaniem Sądu, uznanie niezdolności do pracy odwołującego się za trwałą. Brak jest bowiem możliwości podjęcia próby zatrudnienia na przykład po przekwalifikowaniu się bądź po stwierdzeniu znacznej poprawy stanu jego zdrowia.. Okoliczności te uzasadniają w ocenie Sądu przyznanie odwołującemu prawa do świadczenia rentowego z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 sierpnia 2013 r. na stałe.

Odwołujący się nie spełnia natomiast kryteriów całkowitej niezdolności do pracy z przyczyn kardiologicznych (opinia biegłego sądowego J. K.). Niemniej jednak podkreślić należy, że obowiązujące przepisy nie formułują wymogu, by wszyscy biegli lekarze oceniający zdolność ubezpieczonego do pracy zarobkowej byli jednomyślni.

Sąd Okręgowy podzielił także stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 19 marca 1997 r., sygn. II UKN 45/97 zgodnie z którym Sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (art. 217 § 2 KPC). Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił wniosek organu rentowego o powołanie kolejnego biegłego (trzeciego) specjalisty z zakresu neurologii na okoliczność stopnia niezdolności do pracy odwołującej.

Sąd Okręgowy, przyznał odwołującemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 sierpnia 2013 r. albowiem począwszy od tej daty, odwołujący spełniał wszystkie przesłanki warunkujące prawo do spornego świadczenia.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.